

**UCHWAŁA Nr XLIX/500/2018
RADY MIASTA BOLESŁAWIEC**

z dnia 30 maja 2018 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Bolesławiec
na lata 2018 – 2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.) i art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.).

Rada Miasta Bolesławiec uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020 w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Bolesławiec.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.TK/EN

Przewodniczący Rady Miasta

Jarosław Kowalski

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE MIEJSKIEJ BOLESŁAWIEC
NA LATA 2018 – 2020**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu, maj 2018 r.

SPIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE	str. 3
II.	DIAGNOZA SPOŁECZNA	str. 4
III.	ADRESACI PROGRAMU	str. 12
IV.	ZASOBY INSTYTUCJONALNE MIASTA	str. 13
V.	CELE GŁÓWNE I ZADANIA	str. 13
VI.	HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ	str. 15
VII.	MONITORING i EWALUACJA	str. 18

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U.z 2017 r. poz. 697 r. ze zm.) obowiązującą od stycznia 2012 r. każda gmina ma obowiązek opracowania i realizacji **3-letnich gminnych programów wspierania rodziny**. Ustawodawca założył również, iż programy te powinny być ukierunkowane przede wszystkim na rozwiązywanie problemów:

- małoletnich matek,
- rodzin niepełnych,
- rodzin wielodzietnych,
- rodzin wychowujących dzieci w wieku 0-6 lat,
- rodzin zmagających się z trudnościami wychowywania dzieci w wieku dojrzewania,
- rodzin przeżywających trudności związane ze stanem zdrowia dziecka (np. dzieci chore, niepełnosprawne, nadpobudliwe, z zaburzeniami zachowania),
- rodzin w sytuacjach kryzysowych wynikających z problemów rodziców (konflikty małżonków, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo).

Jednocześnie przyjęto, że:

- 1/ praca z dzieckiem pozbawionym prawidłowej opieki ze strony rodziny powinna być elementem szerszego programu wspierania rodzin w środowisku lokalnym,
- 2/ główny akcent w pracy z rodziną powinien być nałożony na profilaktykę, czyli wsparcie udzielane rodzinie naturalnej dziecka przed wystąpieniem sytuacji kryzysowej, której konsekwencją jest zabieranie dziecka z domu,
- 3/ praca socjalna z rodzicami biologicznymi dziecka powinna być prowadzona także po zabraniu dziecka z domu, żeby zwiększyć jego szanse powrotu do rodziny naturalnej,
- 4/ umieszczenie dziecka pozbawionego całkowicie lub częściowo opieki rodziców w placówce opiekuńczo-wychowawczej może nastąpić dopiero po wyczerpaniu możliwości udzielenia pomocy rodzinie naturalnej oraz w przypadku braku możliwości zapewnienia temu dziecku opieki w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zasadą nadrzędną programu jest ścisła współpraca między podmiotami świadczącymi pomoc rodzinie: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, placówki systemu oświaty: szkoły i przedszkola, Sąd Rodzinny, kuratorzy, Policja, organizacje pozarządowe, służba zdrowia, itd.

Od stycznia 2015 r. ośrodki pomocy społecznej dysponują nowym narzędziem pracy z rodziną jakim jest możliwość przyznania rodzinie przeżywającej trudności **asystenta**

rodziny lub rodziny wspierającej. Zatrudnienie w ośrodkach pomocy społecznej asystentów rodziny jest zadaniem obowiązkowym każdej gminy i powstało w odpowiedzi na nadmierne zbiurokratyzowanie dotychczasowych form pracy z rodzinami, które uniemożliwiały – zwłaszcza pracownikom socjalnym – udzielanie kompleksowej i szybkiej pomocy.

Program Wspierania Rodziny wpisuje się w cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Bolesławiec na lata 2016 - 2025 r. przyjętej Uchwałą Rady Miasta Bolesławiec nr XIX/250/2016 z dnia 23 marca 2016 r.

II. DIAGNOZA SPOŁECZNA

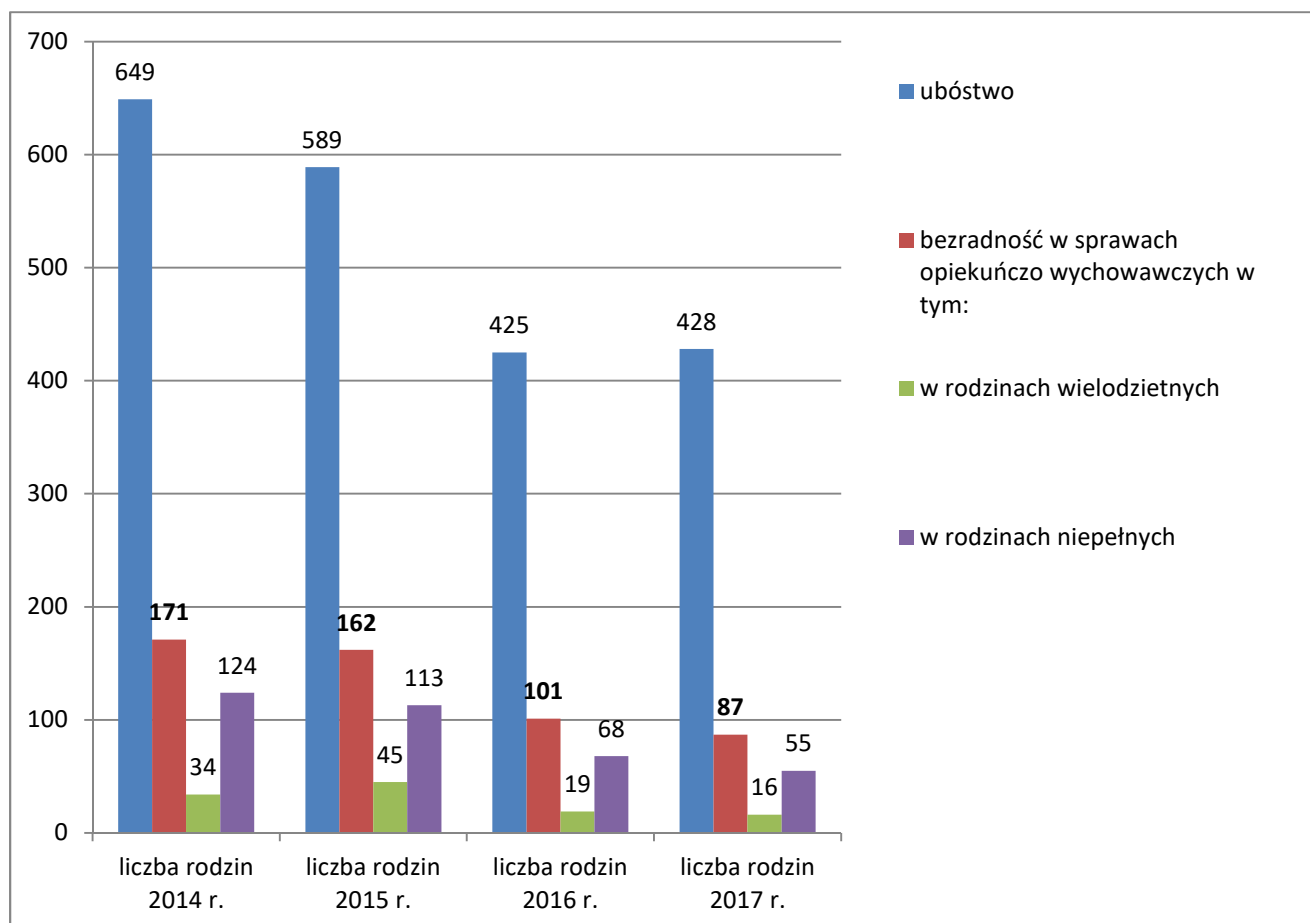
W 2017 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu objął pomocą społeczną (niezależnie od formy, rodzaju i źródła finansowania) **979 rodzin** liczących razem 1680 osób. Dla porównania 3 lata temu w 2014 r. liczby te były zdecydowanie wyższe, bowiem ze wsparcia pomocy społecznej skorzystało wtedy **1.157 rodzin** z Bolesławca liczących razem 2.194 osób, co stanowiło wtedy prawie 6 % ogólnej liczby mieszkańców naszego miasta.

Polityka władz miasta od lat promująca tworzenie sprzyjających warunków dla potencjalnych inwestorów i pracodawców daje wymierne efekty w postaci bardzo niskiego bezrobocia – aktualnie imponująco niski wskaźnik bezrobocia w Bolesławcu wynoszący ok. 2% , w konsekwencji prowadzi do zmniejszania się liczby rodzin i osób korzystających ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i tym samym zmniejsza się kwota wydatków na te świadczenia.

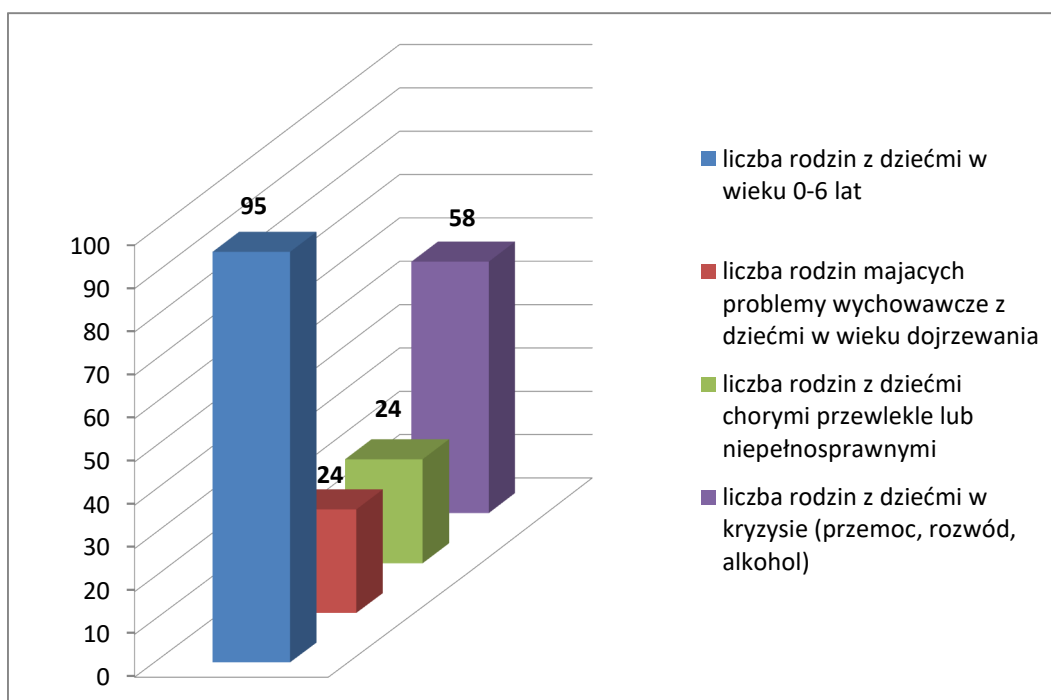
Nie bez znaczenia dla funkcjonowania rodzin z dziećmi jest realizacja programu rządowego 500+ . W 2017 r. z wypłaty świadczeń wychowawczych w wys. 500 zł w samym Bolesławcu skorzystało **2441 rodzin**, które otrzymały te świadczenia na uprawnionych **3436 dzieci**. Wydatki na te świadczenia w 2017 r. wyniosły aż **17.724.956,- zł** .

Dlatego wśród rodzin, które w 2017 r. skorzystały ze świadczeń przyznawanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej tylko ok. **38%** stanowiły **rodziny z dziećmi**, tj. **172 rodziny** liczące razem 641 osób. Ponad połowa z nich, bo **87 rodzin** liczących ogółem 294 osób jako główny powód swojej trudnej sytuacji życiowej podało *bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego*, w tym **rodziny niepełne stanowiły liczbę 55** (liczących razem 174 osoby), a **rodziny wielodzietne - 16** (w nich razem 94 osoby).

Wykres 1: Liczba rodzin objętych pomocą z tyt. ubóstwa, w tym z bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego z wyszczególnieniem rodzin wielodzietnych i niepełnych w latach 2015-2017:

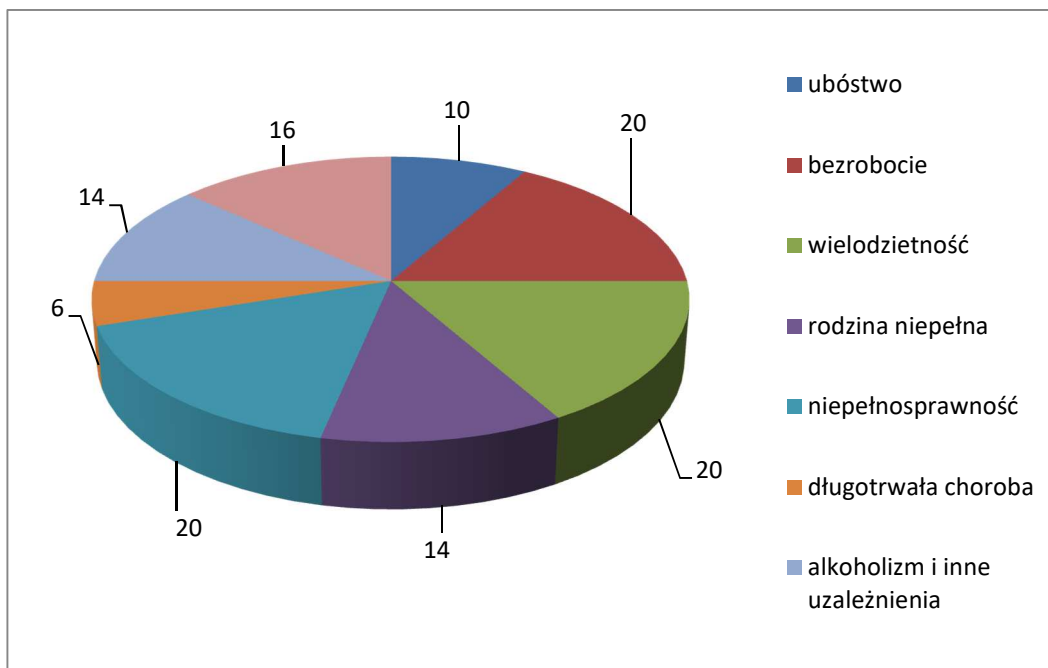
Wykres 2: Informacje pracowników socjalnych za 2017 r. w zakresie liczby rodzin z dziećmi objętych szeroko rozumianym wsparciem i przyczyn problemów w tych rodzinach:

Zatrudnieni w Ośrodku asystenci rodzin w 2017 r. swoimi działaniami wspierali **44 rodziny**, liczące 194 osoby, w tym **120 dzieci**. Tabela poniżej przedstawia problemy zdiagnozowane w tych rodzinach, które zaburzają prawidłowe ich funkcjonowanie:

<i>Liczba rodzin</i>	<i>Problemy rodzinne</i>
44	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego
10	Ubóstwo
20	Bezrobocie
20	Wielodzietność
14	Rodzina niepełna
20	Niepełnosprawność
6	Długotrwała choroba
14	Alkoholizm i inne uzależnienia
16	Przemoc w rodzinie

Wykres 3: Rodzaje problemów występujących w rodzinach z dziećmi współpracujących z asystentami rodzin:

Uwzględniając powyższe dane można wyliczyć, iż **średnio w każdej rodzinie** korzystającej ze wsparcia asystenta rodziny występuje co najmniej **3,7 problemów** wyżej wymienionych, *których te rodziny nie są w stanie rozwiązać samodzielnie.*

W 2017 r. współpracę z asystentem zakończyło **10 rodzin** – 7 z uwagi na osiągnięcie założonych w planie pracy celów, - 1 rodzina zmieniła miejsce zamieszkania poza teren Bolesławca, - 2 rodziny nie podjęły współpracy z asystentem. W okresie ostatnich 3 lat od 2015 r. do 2017 r. ze wsparcia asystentów rodziny skorzystało **79 rodzin** , w nich **240 dzieci**. **26 rodzin zakończyło współpracę z pozytywnymi wynikami** .

Na terenie naszego miasta funkcjonuje **Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna**, która diagnozuje, udziela porad i konsultacji oraz wspiera indywidualną pomocą psychologiczno-pedagogiczną dzieci i młodzież z terenu Powiatu Bolesławieckiego. Na podstawie danych z Poradni ustalono liczbę przyjmowanych przez Poradnię dzieci ogółem z powiatu, jak i zamieszkałych w Bolesławcu, w latach szkolnych:

- w 2014/15 - 2584 dzieci ogółem, w tym 511 z terenu Bolesławca,
- w 2015/16 - 2352 dzieci w tym 672 z Bolesławca,
- w 2016/17 - 2663 dzieci w tym 573 z Bolesławca.

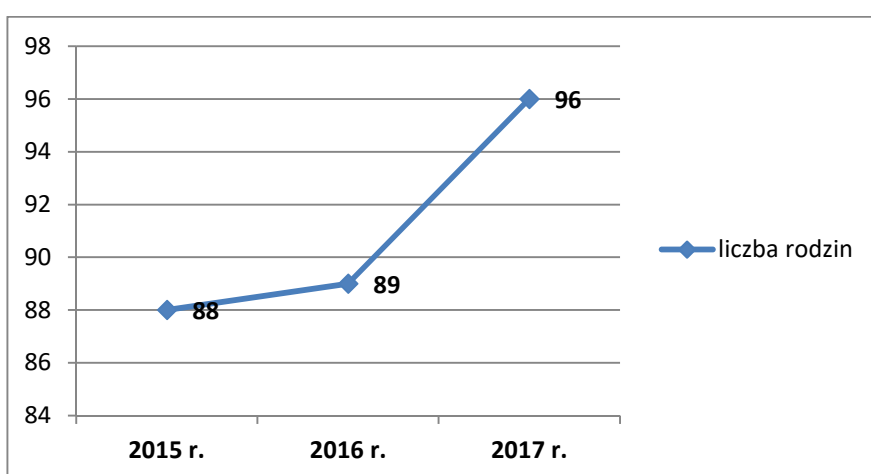
Dominujące problemy dzieci zgłaszających się do Poradni:

- trudności w nauce,
- wady wymowy,

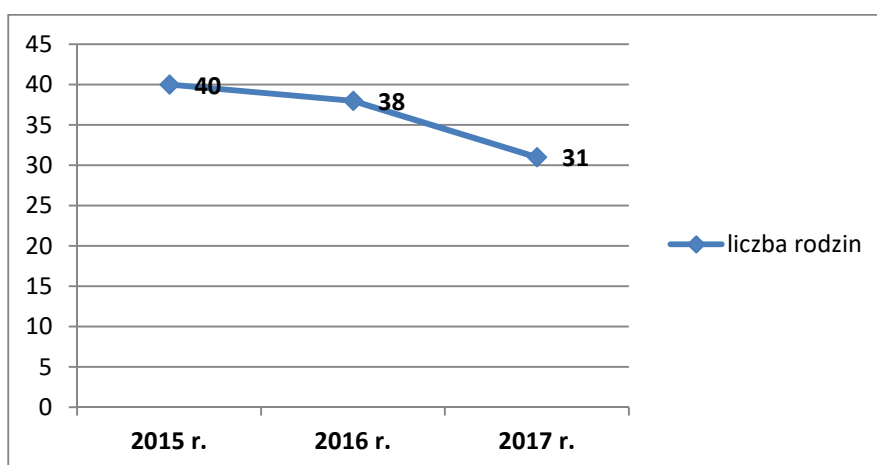
- zaburzenia rozwoju małego dziecka wynikające z niepełnosprawności ,
- zaburzenia zdrowia psychicznego: depresje, samookaleczenia, mutyzm, lęki,
- zaburzenia emocjonalne: odrzucenie przez grupę, rodziny niepełne, rozwody rodziców, konflikty w rodzinie, wyjazdy zarobkowe za granicę jednego z rodziców.

Z informacji uzyskanych z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Bolesławcu wynika, że w latach od 2015 do 2017 liczba rodzin objętych nadzorem kuratorskim na terenie Bolesławca utrzymywała się na stałym poziomie odpowiednio: **128, 127 i 127 rodzin**. Poniżej wykresy przedstawiają powody objęcia rodzin nadzorem kuratora w tych latach.

Wykres 4: Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora z powodu ograniczenia władzy rodzicielskiej

Wykres 5: Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora z powodu demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego przez nieletnich :

Do głównych przyczyn zastosowania nadzoru kuratora należą:

- ✓ tendencje rodziców do różnego rodzaju uzależnień,
- ✓ rażące zaniedbania opiekuńcze, zdrowotne i wychowawcze wobec dzieci,

- ✓ demoralizacja spowodowana nierealizacją obowiązku szkolnego,
- ✓ przejawy uzależnień od środków psychoaktywnych ,
- ✓ różne formy agresji u nieletnich, czasami kwalifikowane jako czyny karalne.

Z kolei z danych pozyskanych z **Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie** w Bolesławcu wynika, iż w 2017 r. z terenu miasta Bolesławiec **88 dzieci** przebywało w systemie pieczy zastępczej, z tego **60 dzieci** na terenie Powiatu Bolesławieckiego, a **28 dzieci** na terenie innych powiatów.

Ponadto ustalono, że w naszym powiecie funkcjonuje **127 rodzin zastępczych**, w tym 82 rodziny spokrewnione, 42 rodziny zastępcze niezawodowe i 3 rodziny zawodowe.

Z terenu Bolesławca w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało **52 dzieci** :

- **32 dzieci** w 24 rodzinach zastępczych spokrewnionych,
- **10 dzieci** w 9 rodzinach niezawodowych,
- **10 dzieci** w 3 rodzinach zawodowych,

oraz w instytucjonalnej pieczy zastępczej czyli w placówce opiekuńczo-wychowawczej: **8 dzieci**, którą w naszym mieście jest Dom Dziecka prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Elżbietanek .

Liczba wychowanków przebywających w Domu Dziecka w Bolesławcu latach 2015- 2017 wynosiła:

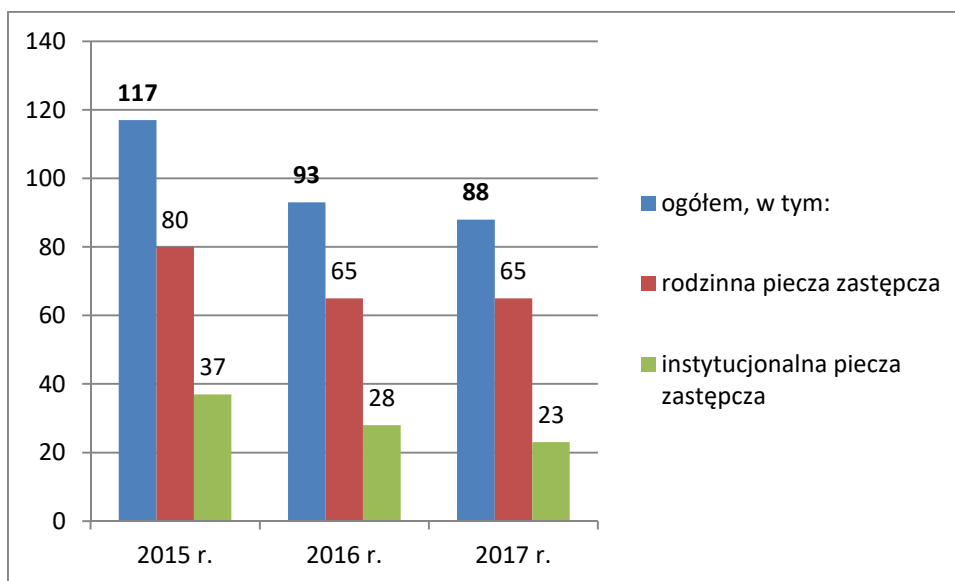
- 2015 r. :   45 – w tym **21 z Bolesławca**,
- 2016 r. :   54 – w tym **23 z Bolesławca**,
- 2017 r. :   19 – w tym **8 z Bolesławca**,

Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w tej placówce systematycznie wzrasta, w latach 2012, 2013, 2014 i 2015 wynosił odpowiednio: 2.376,76 zł , 2.621,86 zł , 2.568,46 zł , 2.789,04 zł . Od kwietnia 2017 r. wynosi już 3.686,10 zł .

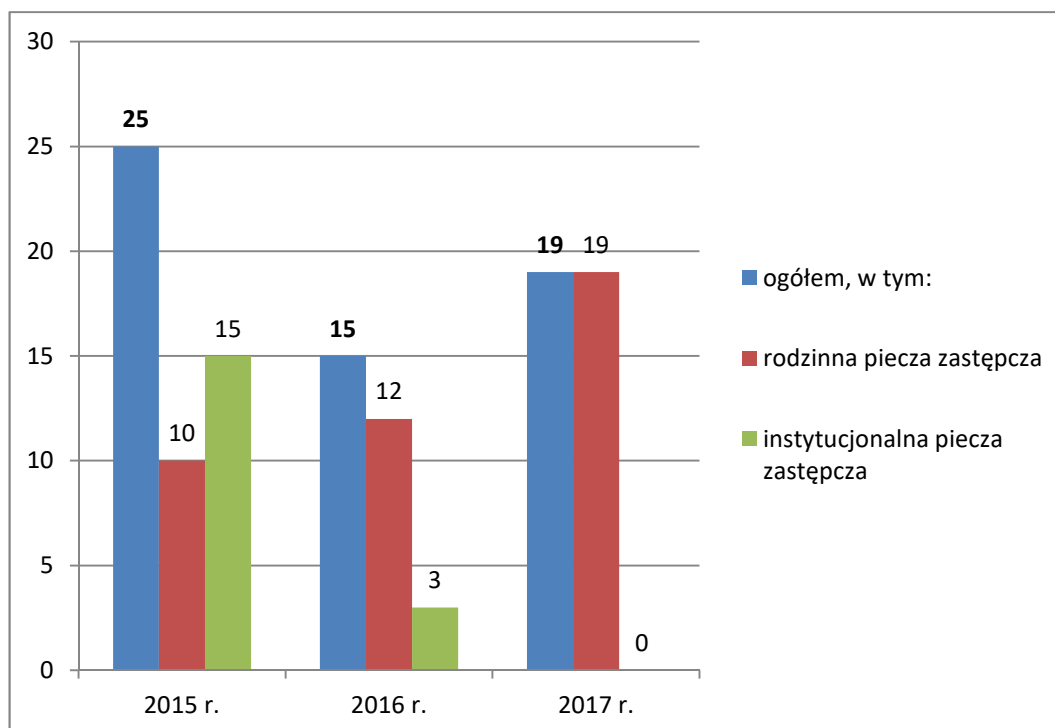
Poza Powiatem Bolesławieckim z naszego miasta w 2017 r. przebywało **28 dzieci**:

- **6 dzieci** w 4 rodzinach zastępczych spokrewnionych,
- **2 dzieci** w 2 rodzinach niezawodowych,
- **2 dzieci** w 1 zawodowej rodzinie zastępczej,
- **3 dzieci** w 2 rodzinnych domach dziecka,
- **15 dzieci** w instytucjonalnej pieczy zastępczej;

Wykres 6: *Liczba dzieci z Bolesławca przebywających w pieczy zastępczej rodzinnej oraz instytucjonalnej w latach: 2015- 2017 r.*

Wykres 7: Liczba dzieci z Bolesławca skierowanych do pieczy zastępczej po raz pierwszy w latach: 2015- 2017 r.

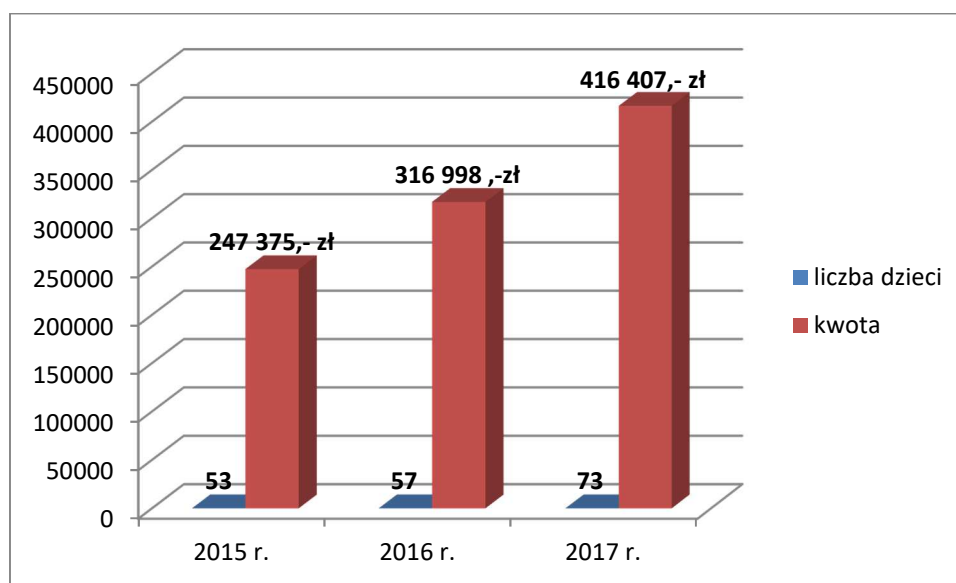
Stosownie do zapisu art. 191 ust. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od 2012 r. gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed

umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- **10 %** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej ;
- **30%** na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej ;
- **50%** na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej .

Poniżej wykres przedstawia wielkość wydatków Gminy Miejskiej Bolesławiec w latach od 2014 r. do 2017 r. w zakresie tego zadania.

Wykres 8. Wydatki Gminy Miejskiej Bolesławiec za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w latach 2014- 2017:

Ponadto warto zaznaczyć, iż wychowankowie systemu pieczy zastępczej mają prawo do pomocy w tzw. *procesie usamodzielniania się*, którą zabezpiecza w ramach swoich zadań

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, a składa się na nią:

- pomoc na kontynuowanie nauki - jest to świadczenie w wys. 500 zł m-nie
- pomoc na usamodzielnienie (finansowa)
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej (sprzęt AGD, meble).

Od 2015 r. do 2017 r. **21 pełnoletnich wychowanków** skorzystało z pomocy na usamodzielnienie oraz z pomocy na zagospodarowanie.

W 2017 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bolesławcu rozpoczęło realizację projektu pn. **„Centrum Wsparcia Rodziny w Powiecie Bolesławieckim”** współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Jego głównym celem jest objęcie wsparciem i poradnictwem specjalistycznym osoby i rodziny z Powiatu Bolesławieckiego zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym. W ramach tego projektu utworzono **2 mieszkania treningowe** na terenie Bolesławca dla wychowanków opuszczających system pieczy zastępczej. Celem pobytu (okresowego do 3 lub 6 m-cy) w takim mieszkaniu jest przygotowanie osób do prowadzenia samodzielnego życia i gospodarowania z uwzględnieniem przygotowania ich do pełnienia określonych ról społecznych, naukę odpowiedzialności za podejmowane decyzje oraz podjęcie starań o własne mieszkanie docelowe.

Na podstawie danych z **Powiatowej Komendy Policji w Bolesławcu** należy stwierdzić iż wzrasta liczba interwencji Policji w rodzinach z dziećmi, w 2017 roku miało miejsce **76 takich interwencji**. W 69 przypadkach sporządzono wystąpienia do Sądu Rodzinnego w Bolesławcu z uwagi na podejrzenie demoralizacji nieletnich. Dla porównania w 2014 r. takich interwencji było tylko 14:

III. ADRESACI PROGRAMU

1. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, słabo przygotowanych do pełnienia ról w małżeństwie i rodzinie oraz do budowania więzi rodzinnej.
2. Dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki z powodu m.in. braku kompetencji, roszczeniowych postaw i niskiej aktywności zawodowej.
3. Przedstawiciele wszystkich instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

IV. ZASOBY INSTYTUCJONALNE MIASTA

Tworzenie lokalnego systemu opieki nad dziećmi i rodzinami wymagającymi wielokierunkowej i często specjalistycznej pomocy wymaga zaangażowania i współpracy podmiotów działających w naszym mieście na poziomie samorządu miejskiego jak i na poziomie powiatu :

- Wydział Społeczny UM Bolesławiec,
- miejskie placówki oświatowe (szkoły, przedszkola),
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej,
- Sąd Rodzinny Sądu Rejonowego w Bolesławcu,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Straż Miejska,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci,
- parafie kościelne i inne związki wyznaniowe ,
- organizacje pozarządowe i stowarzyszenia.

V. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

Program Wspierania Rodziny na lata 2018– 2020 realizowany na terenie miasta Bolesławiec jest kontynuacją zadań realizowanych w latach poprzednich. Koordynowanie i organizowanie działań w ramach Programu, inicjowanie nowych rozwiązań należy do zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu. Przykładem takiego działania jest realizacja Programu: **Bolesławiecka Karta Dużej Rodziny**, w ramach którego rodziny z naszego miasta z 3 dzieci i więcej mogą korzystać z różnego rodzaju ulg i obniżenia cen na wiele usług i towarów

Kluczowym założeniem Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Bolesławiec jest:

stworzenie systemu środowiskowej pracy opiekuńczo-wychowawczej, wypracowanie procedur postępowania i współpracy różnych podmiotów i organizacji, dzięki któremu zwiększą się szanse życiowe dzieci z zaniedbanych środowisk bez konieczności zrywania więzi z rodziną.

Przy realizacji Programu zakłada się kierowanie niżej wymienionymi zasadami, których stosowanie pozwoli przeciwdziałać zdiagnozowanym problemom:

1. Podejmowanie działań profilaktycznych.
2. Praca z dzieckiem i rodzicami w jego środowisku rodzinnym.
3. Działania nakierowane na powrót dziecka do rodziny naturalnej.
4. Praca z młodzieżą zapobiegająca ich przyszłemu wykluczeniu społecznemu.

Główny cel programu:

Tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu.

Szczegółowe cele programu:

1. *Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego przez zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.*
2. *Rozwiązanie problemów w rodzinach z dziećmi, podejmowanie interwencji w sytuacjach kryzysowych oraz wspieranie rodziców w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.*
3. *Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży oraz zachęcanie do aktywności sportowej, w tym również do rodzinnej rekreacji fizycznej.*

VI. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ PROGRAMU

Cel szczegółowy 1: ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA SOCJALNEGO PRZEZ ZABEZPIECZANIE PODSTAWOWYCH POTRZEB BYTOWYCH DZIECKA I RODZINY					
Lp.	Zadania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki	Finansowanie
1.	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej: - dożywianie dzieci, - przyznawanie zasiłków celowych, - realizacja świadczeń rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych i św. wychowawczych 500+ - dystrybucja żywności w ramach „Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Organizacja partnerska - Caritas Polska. - zapewnienie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin ubogich i dysfunkcyjnych, - przyznawanie stypendiów szkolnych, i wyprawek , itp.,	2018-2020	MOPS, Caritas Legnica, Parafialny Zespół Caritas Bolesławiec, MOPS, organizacje społeczne MOPS, TPD, TOP Bolesławiec, inne organizacje pozarządowe i stowarzyszenia Wydział Społeczny UM Bolesławiec	Liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą; Wielkość i rodzaj udzielonej pomocy; Liczba rodzin objęta wsparciem, wielkość i rodzaj wydanej żywności; Liczba dzieci objętych tą formą pomocy; Liczba przyznanych stypendiów, Kwota wydatków.	Środki własne realizatorów zadania (budżet miasta i budżet państwa)
2.	Pomoc rodzinie w opiece i wychowaniu dzieci: - konsultacje i porady specjalistyczne - wsparcie asystenta rodziny; - pomoc rodziny wspierającej	2018-2020	Pedagodzy szkół, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, MOPS MOPS, PCPR,	Liczba udzielonych porad, konsultacji; Liczba rodzin, dzieci korzystających z konsultacji Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny; Liczba rodzin, dzieci w tych rodzinach	Środki własne realizatorów zadania

	- pomoc placówek wsparcia dziennego (kluby, świetlice socjalne)		Świetlice, Klub na osiedlu Kościuszki II	objętych wsparciem Liczba dzieci korzystających z pomocy placówek	
3.	Tworzenie projektów umożliwiających preferencyjne zabezpieczanie potrzeb dzieci z rodzin wielodzietnych, niepełnych, w tym: - Realizacja Ogólnokrajowej Karty Dużej Rodziny, - Realizacja lokalnej Bolesławieckiej Karty Dużej Rodziny, - Tworzenie i realizacja innych projektów socjalnych	2018 - 2020	MOPS, MOPS, Urząd Miasta, MOPS, organizacje pozarządowe;	Liczba wydanych Kart, Liczba wydanych Kart, Liczba projektów lub preferencji, liczba korzystających rodzin lub dzieci;	Środki budżetu państwa oraz środki własne realizatorów zadania

Cel szczegółowy 2: ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW W RODZINACH Z DZIEĆMI, PODEJMOWANIE INTERWENCJI W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH ORAZ WSPIERANIE RODZICÓW W PRAWIDŁOWYM WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEJ

Lp.	Zadania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki	Finansowanie
1.	Rozpoznawanie rodzin przeżywających problemy lub kryzys	2018 - 2020	MOPS, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, PCPR, pedagodzy placówek oświatowych;	Liczba skonsultowanych lub zdiagnozowanych rodzin z problemami, Liczba podjętych interwencji u rodzin.	Środki własne realizatora zadania
2.	Organizowanie grup samopomocowych	2018 - 2020	MOPS, PCPR, Organizacje pozarządowe;	Liczba, rodzaj powstałych grup i liczba uczestników	Środki własne realizatora zadania
3.	Podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców przez: - organizowanie zajęć	2018 - 2020	Placówki oświatowe;	Liczba zajęć, prelekcji, wykładów, innych form przekazu, liczba uczestników;	Środki własne realizatora zadania

	informacyjno –warsztatowych powiększających wiedzę rodziców nt. rozwoju dzieci i młodzieży		PCPR;		
4.	Zwiększanie kompetencji zawodowych prac. socjalnych i asystentów rodzin	2018 - 2020	MOPS	Liczba szkoleń, warsztatów; Liczba szkolonych pracowników;	Środki własne realizatora zadania

Cel szczegółowy 3: ZAPOBIEGANIE NIEDOSTOSOWANIU SPOŁECZNEMU DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ ZACHĘCANIE DO AKTYWNOŚCI SPORTOWEJ, W TYM RÓWNIEŻ DO RODZINNEJ REKREACJI FIZYCZNEJ

Lp.	Zadania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki	Finansowanie
1.	Rozwój indywidualnej opieki psychologicznej i pedagogicznej w szkołach dla dzieci z problemami edukacyjnymi, adaptacyjnymi, będących w sytuacji kryzysowej,	2018 - 2020	Placówki oświatowe, Poradnia Psych. Pedagogiczna	Liczba dzieci objętych indywidualnym wsparciem psychologiczno-pedagogicznym z tyt. wymienionych problemów.	Środki własne realizatora zadania
2.	Organizowanie w szkołach warsztatów z dziećmi i młodzieżą, nauczycielami i rodzicami w celu eliminowania agresji wśród uczniów i używania przez nich substancji psychoaktywnych	2018 - 2020	Placówki oświatowe, Policja, Straż Miejska, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	Liczba zorganizowanych szkoleń, prelekcji, Liczba uczestników;	Środki własne realizatora zadania
3.	Popieranie aktywności fizycznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych przez organizowanie : - imprez sportowych - zajęć pozalekcyjnych w zakresie sportu i rekreacji - tworzenie warunków sprzyjających uprawianiu rekreacji i sportu (dostęp do boisk szkolnych i innych kompleksów rekreacyjno-sportowych)	2018 - 2020	Placówki oświatowe, Wydział Społeczny UM, MOSiR , Inne podmioty.	Liczba zorganizowanych imprez i zajęć , liczba uczestników, Liczba odnowionych boisk lub nowych kompleksów, liczba uczestników korzystających Długość ścieżek rowerowych;	Środki własne realizatora zadania (budżet miasta, budżet państwa)

VII. MONITORING I EWALUACJA

Prowadzenie monitoringu i ewaluacji służy sprawdzeniu i ocenie czy zostały zrealizowane planowane działania, czy sposób ich realizacji pozwolił i w jakim stopniu osiągnąć zakładane cele Programu. Monitorowanie będzie odbywać się poprzez:

- coroczne sprawozdania z realizacji zadań Programu
- ocenę nowych wyzwań i zagrożeń.

Raport w sprawie realizacji Programu będzie sporządzany i przedstawiany Prezydentowi Miasta przez koordynatora, tj. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu. Prezydent co roku w terminie do 31 marca każdego roku – składa Radzie Miasta roczne sprawozdanie z realizacji zadań Programu.

Zbieranie informacji na potrzeby monitoringu i ewaluacji wg wskaźników zaplanowanych w Programie pozwoli ocenić czy i w jakim obszarze Program wymaga aktualizacji, przeformułowania lub zmian przyjętych celów. Umożliwi także przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny. Poprzedni program obejmował okres od 2015 do 2017 r. Koniecznym jest więc opracowanie i przyjęcie programu na kolejne 3 lata. Program Wspierania Rodziny w Bolesławcu na lata 2018 – 2020 przewiduje m.in. rozwój działań, których ostatecznym celem jest wzmocnienie rodzin z grupy ryzyka, przeżywających z różnych powodów kryzysy w prawidłowym wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci. Ponadto rozwój rodzinnej pieczy zastępczej oraz systematyczna i fachowa praca z rodziną naturalną zwiększy potencjalnie każdemu dziecku prawo do stabilnego, trwałego i rodzinnego środowiska wychowawczego. Zakłada się, iż systematyczna realizacja programu w kolejnych 3-letnich cyklach umożliwi w perspektywie ograniczenie liczby dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na rzecz rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej. Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione. TK/EN

Przewodniczący Rady Miasta

Jarosław Kowalski